

1r d'Octubre

written by Josep M. Boixareu Vilaplana | 1 d'octubre de 2025

La històrica data del 1r d'octubre m'obliga a fer una aturada en el meu recorregut per Llatinoamèrica. Aquesta data és considerada com el fet en defensa de la llibertat de la pàtria catalana més destacat des de l'11 de setembre de 1714. El de fa més de tres segles fou d'una heroïcitat inaudita dels defensors de la ciutat de Barcelona, darrer bastió, amb perdó de Cardona, contra la fúria borbònica que aniquilà milers de patriotes i tots els nostres drets i constitucions. Hi hagué morts i molta sang per compte de Felip V. El 1r d'octubre de 2017 hi hagué sang per compte de Felip VI, que va reblar dos dies després, el 3 d'octubre, amb un discurs que regalimava el tradicional odi borbònic contra Catalunya i justificant la barbàrie del dia 1.

Aquell escolanet del Borbó actual que es diu Mariano Rajoy havia promès per activa i per passiva que no hi hauria urnes, ni paperetes, ni cens universal. Hi va haver de tot això i més, i aquella dura realitat va encoratjar uns anomenats *piolins* i tota mena de "fuerzas del orden" espanyoles, telecomandades des de Madrid i des de la seva delegació a Barcelona, a exercir la força bruta contra tota persona que gosés anar a votar per la independència catalana en forma de república. Puntades de peu a persones grans que estaven per terra, arrossegant pels cabells dones escales avall. Es van veure persones sagnant. Aquells monstres estaven drogats i al retirar-los-hi la droga els van induir el "mono" contra els catalans demòcrates que volien votar sobre allò més democràtic que és un referèndum. Recordo que des del col·legi electoral de Llerona seguíem per ràdio i mòbils les barbaritats que es feien en altres col·legis electorals, sempre amb la por que no arribessin al nostre. Els pagesos havien disposat un cinturó de seguretat a base de tractors al voltant nostre. Aquí no van arribar les feres.

Des del 2012, a Catalunya s'havia anat coent una consciència de llibertat que es va anar inflament amb manifestacions tan nombroses com mai s'havien vist a Europa. Vaig participar en totes les que vaig poder. En recordo dues de molt especials. La Via Catalana que va recórrer tot el país de dalt a baix; hi vaig anar amb els de les Franqueses a un poble associat a Santa Maria i els Monjos, la Ràpita. Quin goig saber que tot Catalunya estava dempeus. Allí, el poble ens va donar tota mena de facilitats perquè ens poguéssim preparar per la Via. A les 17.14 hores de la tarda tots agafats de les mans, amb les estelades a l'esquena, tremolàvem com si ens passés un corrent de satisfacció i esperança. L'altra manifestació que recordo com especialment commovedora va ser la de les columnes que de tot Catalunya anaven confluint a Barcelona. Atès el llarg recorregut a peu, els seus components van dormir a mig camí en llocs que els mateixos ajuntaments o altres els havien arranjat. Jo no ho podia fer, però quan va passar per Llerona la columna que venia de Vic m'hi vaig afegir simbòlicament durant gairebé un centenar de metres ajudat pel meu bastó. En guardo imatges per al record.

Finalment, el 1r d'octubre vam aconseguir el nostre propòsit: votar per la independència de Catalunya. La sang de milers de catalans dona testimoni d'aquella gesta. Sembla que a les 14 hores l'estaquirot malvat del Rajoy va rebre una trucada de l'aleshores cancellera alemanya Angela Merkel dient-li que no els agradava el que veien a Barcelona. Europa, per una vegada, ens mirava. Després, res més. El resultat del referèndum va ser d'un *SÍ* aclaparador en favor de la independència de Catalunya en forma de República. Guardo escrit a mà l'escrutini que vaig seguir al col·legi de Llerona, un 92,5% a favor del *SÍ*. Puc donar fe que va votar la majoria dels lleronins, més d'un 65%, malgrat les amenaces prèvies i durant la jornada electoral.

Així com l'11 de setembre *commemorem* la gesta dels defensors de Barcelona, el 1r d'octubre podem *celebrar* una gesta de tots

els catalans il·lusionats amb un futur lliure, perquè aquesta vegada vam guanyar. Sí, vam guanyar a un Estat prepotent, monàrquic i decadent. Alguns poden ser molt escèptics sobre el significat d'aquella gesta, però el que va quedar clar és que som capaços de fer-ho sempre que anem units, sempre que deixem els partidismes. L'Estat espanyol, davant de la nostra hàbil tossuderia, va reaccionar de l'única manera que sap fer-ho, amb l'aplicació d'aquell article 155, que sí, va fer-nos molt mal, però ens n'hem recuperat de tal manera que tornem a ser el motor econòmic de l'Estat. El primer procés –tan sols en va ser el primer– va portar els polítics que el van liderar a la presó i a l'exili. Als milions de catalans que el 1r d'octubre vam votar, no hi ha lloc a les presons per engarjolar-nos-hi.

Res de pessimisme ni desencís. Ens mantenim en peu perquè hi tornarem tantes vegades com calgui fins a la victòria de la democràcia, de la República Catalana independent. Som una nació i tenim dret a l'estat propi on hi senyoregi una democràcia real i socialment justa. Ho aconseguirem!

Visca el 1r d'octubre!

Visca la República Catalana!